

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TỔ CHỨC CÁN BỘ ĐỂ PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG, TIÊU CỰC

VŨ VĂN PHÚC (*)

Tóm tắt: Sự nghiệp đổi mới đất nước do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo gần 40 năm qua đã đạt được nhiều thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử. Trong đó, phải kể đến việc Đảng ta đã chủ động và cơ bản xây dựng được một đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành, các lĩnh vực, các địa phương có năng lực và phẩm chất, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Bài viết phân tích và đưa ra giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tổ chức cán bộ để phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Cán bộ; nâng cao năng lực; phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Abstract: The progress of national innovation initiated and led by our Party for nearly 40 years has achieved many great and historically significant achievements. Among them, it must be mentioned that our Party has proactively and fundamentally built up a team of officers at all levels, branches, fields, and localities with the qualifications and qualities to meet the task requirements. This paper analyzes and proposes a number of solutions to improve the quality and efficiency of personnel operation to prevent and combat against corruption and negative phenomenon under existing circumstances.

Keywords: Officer; improving the qualification; prevention and combat against corruption and negative phenomenon.

Ngày nhận bài: 04/04/2023   Ngày biên tập: 27/12/2023   Ngày duyệt đăng: 19/01/2024

Ngày 30/6/2022, phát biểu tại Hội nghị toàn quốc tổng kết 10 năm công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực giai đoạn 2012-2022, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định, đấu tranh phòng, chống tham nhũng thực sự đã “trở thành phong trào, xu thế không thể đảo ngược và “thu được nhiều kết quả quan trọng”, “không phải như một số ý kiến cho rằng, nếu quá tập trung vào chống tham nhũng sẽ làm nhụt chí, chùn bước những người dám nghĩ, dám làm, làm chậm sự phát triển đất nước. Ngược lại, chính nhờ làm tốt công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đẩy mạnh đấu tranh phòng chống tham nhũng, tiêu cực đã góp

phần quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững ổn định chính trị, tăng cường quốc phòng, an ninh và đối ngoại. Đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống tham nhũng và xây dựng, làm trong sạch Đảng và bộ máy Nhà nước chỉ làm chùn bước những ai có động cơ không trong sáng, đã trót nhúng chàm và những người không nắm vững chủ trương, chính sách của Đảng, thiếu bản lĩnh, thiếu kiến thức và kinh nghiệm.

1. Công tác cán bộ là then chốt của then chốt

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm tới việc rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, nâng cao năng lực trong công việc của mỗi cán bộ, đảng viên và khi đã có đường lối cách mạng đúng đắn thì công tác cán bộ là khâu quyết định. Người căn dặn: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”⁽¹⁾, bởi cán bộ chính là “những người đem đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước giải thích cho Nhân dân

(*) PGS.TS; Phó Chủ tịch Hội đồng Khoa học các cơ quan Đảng Trung ương

(**) Bài viết trong Kế hoạch tuyên truyền về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ

**KIÊN QUYẾT, KIÊN TRÌ ĐẤU TRANH PHÒNG, CHỐNG
THAM NHŨNG, TIÊU CỰC, GÓP PHẦN XÂY DỰNG ĐẢNG
VÀ NHÀ NƯỚC TA NGÀY CÀNG TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH**

hiểu rõ và thi hành; đồng thời nắm bắt tình hình, nguyện vọng của Nhân dân báo cáo lại với Đảng, Nhà nước hiểu rõ để đặt chính sách cho đúng. Do đó, “muôn việc thành công hay thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém”.

Hơn 93 năm qua, thấm nhuần sâu sắc tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong tiến trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn xác định xây dựng đội ngũ cán bộ và công tác cán bộ là nhiệm vụ quan trọng, là “*then chốt của then chốt*”. Đảng đã dành nhiều công sức, tâm huyết để xây dựng đội ngũ cán bộ, đặc biệt là cán bộ lãnh đạo các cấp; qua đó, góp phần thực hiện thành công sự nghiệp cách mạng, nhất là từ khi tiến hành công cuộc đổi mới đến nay. Nhằm tiếp tục thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ quan trọng này, Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đã nhấn mạnh quan điểm chỉ đạo: *Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược và người đứng đầu đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ*. Cán bộ và công tác cán bộ không những là khâu then chốt trong công tác xây dựng Đảng, mà còn là khâu then chốt trong toàn bộ hoạt động của Đảng ta, điều này đã được Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhiều lần nhấn mạnh, coi công tác cán bộ là “*then chốt*” của nhiệm vụ “*then chốt*”.

Sự nghiệp đổi mới đất nước do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo gần 40 năm qua đã đạt được nhiều thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử. Trong đó phải kể đến việc Đảng ta đã chủ động và cơ bản xây dựng được một đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành, các lĩnh vực, các địa phương có năng lực, phẩm chất; có nhiều tiến bộ trong việc lựa chọn, bố trí về mặt chiến lược đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, trước hết là những người đứng đầu các cấp từ Trung ương tới cơ sở trong toàn hệ thống chính trị.

Tuy nhiên hiện nay, việc giải quyết nhiệm vụ đó ở tầm vĩ mô còn gặp không ít bất cập, khiếm khuyết, bộc lộ nhiều khâu yếu kém đòi hỏi phải sửa chữa, khắc phục, xuất hiện nhiều “*cục nghẽn mạch*” đòi hỏi “*phải làm ngay*”, vì nó đang cùng với nhiều chứng bệnh tiềm tàng khác đe dọa sinh mệnh của Đảng ta, của chế độ ta. Đáng nói là, đội ngũ cán bộ cấp Trung ương, cấp chiến lược rất quan trọng nhưng chưa được xây dựng một cách căn cơ... dẫn đến sự hẫng hụt, chắp vá, không đồng bộ và thiếu chủ động trong công tác bố trí, phân công cán bộ. Bên cạnh đó, trong một số trường hợp đánh giá, bố trí cán bộ chưa được công tâm, khách quan, không vì yêu cầu công

việc, bố trí không đúng sở trường, năng lực, ảnh hưởng đến uy tín cơ quan lãnh đạo, sự phát triển của ngành, địa phương và cả nước. Điều đáng báo động hơn là, trong thực tế “nguyên tắc “tập trung dân chủ”, “tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách” ở nhiều nơi rơi vào hình thức do không xác định rõ cơ chế trách nhiệm, mối quan hệ giữa tập thể và cá nhân; khi sai sót, khuyết điểm không ai chịu trách nhiệm. Do đó, vừa có hiện tượng dựa dẫm vào tập thể, không rõ trách nhiệm cá nhân, vừa không khuyến khích người đứng đầu có nhiệt tình, tâm huyết, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; tạo kẽ hở cho cách làm tắc trách, trì trệ, hoặc lạm dụng quyền lực một cách tinh vi để mưu cầu lợi ích cá nhân⁽²⁾.

Trong khi đó, yêu cầu phát triển mới của đất nước đang cấp bách đòi hỏi phải tiếp tục đổi mới, xây dựng một thể bố trí chiến lược ngang tầm về đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, trước hết là cán bộ cấp chiến lược, người đứng đầu cấp ủy, bộ máy các cấp, các ngành, các địa phương trong toàn hệ thống chính trị, bảo đảm thống nhất và phù hợp; đồng thời, chủ động hoạch định và hoàn thiện một cơ chế hữu hiệu bảo đảm vừa phát huy vị thế, thẩm quyền, trách nhiệm giữa người đứng đầu với việc nâng tầm hoạt động của tập thể cấp ủy, chính quyền, cơ quan đơn vị từ Trung ương tới cơ sở một cách đồng bộ và hiệu quả trong một chỉnh thể hữu cơ, ngang tầm trọng trách lịch sử mới.

2. Một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác tổ chức cán bộ để phòng, chống tham nhũng, tiêu cực

Một là, nâng cao nhận thức, tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên.

Quán triệt sâu sắc, vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; thực hiện nghiêm Cương lĩnh, Điều lệ, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là về công tác cán bộ, xây dựng và quản lý đội ngũ cán bộ. Kiên quyết đấu tranh với những quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc; mở rộng các hình thức tuyên truyền, nhân rộng những điển hình tiên tiến, những cách làm sáng tạo, hiệu quả.

Tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên và thế hệ trẻ, trong đó chú trọng nội dung xây dựng Đảng về đạo đức, truyền thống lịch sử, văn hóa của dân tộc; kết hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa đào tạo với rèn luyện trong thực tiễn và đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Thực hiện nghiêm chế độ học tập, bồi dưỡng lý luận chính trị và cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, nhất là cán bộ trẻ được đào tạo ở nước ngoài.

Hai là, tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tổ chức cán bộ.

Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt, triển khai đồng bộ; thường xuyên hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện; ngăn chặn và đẩy lùi có hiệu quả những tiêu cực, tham nhũng trong công tác tổ chức cán bộ. Thể chế hóa, cụ thể hóa các chủ trương, đường lối của Đảng về công tác cán bộ theo hướng đồng bộ, liên thông, nhất quán trong hệ thống chính trị và phù hợp với thực tế; đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; ràng buộc trách nhiệm và kiểm soát chặt chẽ quyền lực; siết chặt kỷ luật, kỷ cương; tạo môi trường, điều kiện để thúc đẩy đổi mới, sáng tạo; bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung. Đổi mới công tác đánh giá cán bộ theo hướng xuyên suốt, liên tục, đa chiều, theo tiêu chí cụ thể, bằng sản phẩm, thông qua khảo sát, công khai kết quả và so sánh với chức danh tương đương; gắn đánh giá cá nhân với tập thể và kết quả thực hiện nhiệm vụ của địa phương, cơ quan, đơn vị. Đồng thời, tiếp tục đổi mới công tác tuyển dụng, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng và luân chuyển cán bộ.

Ba là, xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp có phẩm chất, năng lực, uy tín, đáp ứng yêu cầu trong thời kỳ mới.

Các cấp ủy, tổ chức đảng, lãnh đạo cơ quan, đơn vị phải nâng cao trách nhiệm, triển khai đồng bộ, hiệu quả công tác cán bộ và tạo môi trường, điều kiện để xây dựng, phát triển đội ngũ cán bộ. Coi trọng trang bị kiến thức về công tác cán bộ cho lãnh đạo các cấp. Tập trung nâng cao chất lượng bí thư cấp ủy, người đứng đầu các cấp và đội ngũ cán bộ cấp cơ sở.

Hoàn thiện cơ chế, đẩy mạnh thu hút, tạo nguồn cán bộ từ sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, cán bộ khoa học trẻ có triển vọng và đặc biệt

quan tâm đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện lớp cán bộ kế cận. Chủ động nắm, tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện đối với sinh viên tốt nghiệp loại giỏi, xuất sắc ở trong nước và nước ngoài.

Cơ cấu, sắp xếp lại đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành theo vị trí việc làm, khung năng lực, bảo đảm đúng người, đúng việc, giảm số lượng, nâng cao chất lượng, hợp lý về cơ cấu. Xây dựng đồng bộ, toàn diện các đối tượng cán bộ ở các cấp. Chú trọng nâng cao bản lĩnh chính trị, tính chuyên nghiệp, tinh thần phục vụ nhân dân của cán bộ, công chức, viên chức. Tăng cường kỷ luật, kỷ cương, nâng cao sức chiến đấu của lực lượng vũ trang. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ khoa học; có chính sách ưu đãi để xây dựng, sử dụng đội ngũ các nhà khoa học và chuyên gia đầu ngành trên các lĩnh vực. Củng cố, nâng cao ý thức trách nhiệm và tính đảng đối với cán bộ trong các doanh nghiệp nhà nước, nhất là người đứng đầu; xây dựng quy định về tuyển dụng, đào tạo, bổ nhiệm cán bộ quản trị doanh nghiệp phù hợp với cơ chế thị trường và đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế.

Nghiên cứu thực hiện cơ chế, chính sách liên thông, bình đẳng, nhất quán trong hệ thống chính trị; liên thông giữa cán bộ, công chức cấp xã với cán bộ, công chức nói chung, giữa nguồn nhân lực ở khu vực công và khu vực tư; có cơ chế cạnh tranh vị trí việc làm để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và tiến tới bỏ chế độ “biên chế suốt đời”.

Hoàn thiện các quy định, quy chế để kiểm soát chặt chẽ, sàng lọc kỹ, thay thế kịp thời những người năng lực hạn chế, uy tín thấp, không đủ sức khỏe, có sai phạm, không chờ hết nhiệm kỳ, hết thời hạn bổ nhiệm, đến tuổi nghỉ hưu. Không lấy việc bố trí chức vụ, phong hàm, phong, thăng quân hàm, nâng ngạch để thực hiện chế độ, chính sách cán bộ.

Quân đội, Công an có đề án riêng để xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, tuyệt đối trung thành với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Bốn là, tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ cấp chiến lược ngang tầm nhiệm vụ.

Xây dựng đội ngũ cán bộ cấp chiến lược bảo đảm các tiêu chuẩn quy định và đáp ứng yêu cầu, theo hướng phát hiện, lựa chọn từ

nguồn quy hoạch những cán bộ tiêu biểu, xuất sắc đã được đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện theo chức danh, nhất là những người đã được thử thách qua thực tiễn, có thành tích nổi trội, có “sản phẩm” cụ thể, có triển vọng phát triển. Bổ sung kiến thức, nâng cao trình độ mọi mặt; bồi dưỡng toàn diện về kỹ năng; định kỳ cập nhật kiến thức mới theo từng nhóm đối tượng. Xây dựng kế hoạch cụ thể để luân chuyển, điều động giữ vị trí cấp trưởng, phù hợp với chức danh quy hoạch ở địa bàn khó khăn, lĩnh vực trọng yếu, nơi triển khai mô hình mới để thử thách, rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị, nhân sinh quan cách mạng, năng lực lãnh đạo toàn diện của cán bộ.

Tổ chức các lớp dự nguồn cán bộ cao cấp để chuẩn bị tốt nguồn nhân sự cho các chức danh cấp chiến lược. Đánh giá chính xác nhân sự được quy hoạch, giới thiệu bầu cử, bổ nhiệm vào các chức danh cấp chiến lược.

Năm là, kiểm soát chặt chẽ quyền lực trong công tác cán bộ; chống chạy chức, chạy quyền.

Xây dựng, hoàn thiện thể chế để kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ theo nguyên tắc mọi quyền lực đều phải được kiểm soát chặt chẽ bằng cơ chế; quyền hạn, phải được ràng buộc bằng trách nhiệm Thực hiện công khai, minh bạch tiêu chuẩn, quy trình, thủ tục và hồ sơ nhân sự; cung cấp, trao đổi thông tin và giải trình khi có yêu cầu. Xác minh, xử lý kịp thời, hiệu quả, hợp lý thông tin phản ánh từ các tổ chức, cá nhân và phương tiện thông tin đại chúng. Đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra định kỳ, đột xuất; theo chuyên đề, chuyên ngành; của cấp trên đối với cấp dưới; cấp dưới giám sát cấp trên. Coi trọng cả cảnh báo, phòng ngừa và xử lý sai phạm. Xử lý kịp thời, nghiêm minh những tổ chức, cá nhân vi phạm kỷ luật của Đảng, pháp luật của Nhà nước; lợi dụng quyền lực để thực hiện những hành vi sai trái trong công tác cán bộ hoặc tiếp tay cho chạy chức, chạy quyền. Hủy bỏ, thu hồi các quyết định không đúng về công tác cán bộ, đồng thời xử lý nghiêm những tổ chức, cá nhân sai phạm, không có “vùng cấm”. Mở rộng dân chủ, phát huy vai trò giám sát của Quốc hội, Hội đồng nhân dân; vai trò giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội; phát huy vai trò của Nhân dân trong tham gia xây dựng đội ngũ

cán bộ. Tăng cường cơ chế chất vấn, giải trình trong công tác cán bộ. Quy định chặt chẽ và thực hiện nghiêm quy trình công tác cán bộ. Xác định rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân, nhất là người đứng đầu trong công tác cán bộ.

Sáu là, phát huy vai trò của Nhân dân tham gia xây dựng đội ngũ cán bộ.

Thể chế hóa, cụ thể hóa và tổ chức thực hiện có hiệu quả các quy định của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về công tác giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân tham gia xây dựng đội ngũ cán bộ. Thường trực cấp ủy các cấp ở địa phương định kỳ tiếp dân; bí thư, phó bí thư, ủy viên ban thường vụ và cấp ủy viên dự sinh hoạt với chi bộ khu dân cư; đảng viên công tác tại xã, phường, thị trấn sinh hoạt đảng tại chi bộ khu dân cư. Thực hiện việc phân công cán bộ, đảng viên phụ trách hộ gia đình nơi cư trú với các hình thức phù hợp để gắn bó mật thiết với Nhân dân; truyền đạt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với Nhân dân và lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của Nhân dân; nắm chắc tình hình cơ sở; đồng thời, qua đó để nhân dân thực hiện việc giám sát cán bộ, đảng viên, nhất là về đạo đức, lối sống. Cụ thể hóa và thực hiện có hiệu quả cơ chế dân biết, dân bàn, dân làm, dân giám sát trong công tác cán bộ, xây dựng và quản lý đội ngũ cán bộ. Nghiên cứu mở rộng các hình thức lấy ý kiến đánh giá sự hài lòng của người dân đối với từng đối tượng cán bộ lãnh đạo, quản lý trong hệ thống chính trị một cách phù hợp.

Bảy là, nâng cao chất lượng công tác tham mưu, coi trọng tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận về công tác tổ chức, cán bộ.

Các cấp ủy, tổ chức đảng, lãnh đạo cơ quan, đơn vị thường xuyên chăm lo xây dựng, củng cố cơ quan tham mưu và đội ngũ làm công tác cán bộ thật sự trong sạch, vững mạnh, chuyên nghiệp; đặc biệt coi trọng lựa chọn, bố trí đúng người đứng đầu cơ quan làm công tác tổ chức, cán bộ các cấp. Nâng cao nhận thức, chất lượng công tác tham mưu, phối hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa các cơ quan tham mưu trong công tác cán bộ và xây dựng đội ngũ cán bộ theo chức năng, nhiệm vụ của mình. Xây dựng mô hình tổ chức, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan tham mưu

về tổ chức, cán bộ các cấp theo hướng giảm đầu mối, tránh chồng chéo, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động; bảo đảm nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo và quản lý tổ chức, biên chế, công tác cán bộ, xây dựng và quản lý đội ngũ cán bộ trong toàn bộ hệ thống chính trị. Đẩy mạnh cải cách hành chính; chuẩn hóa văn bản pháp quy; tin học hóa, tự động hóa trong quản lý và điều hành.

Đồng thời, tăng cường giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện để nâng cao chất lượng đội ngũ làm công tác cán bộ “trung thành, trung thực, gương mẫu, trong sáng, tinh thông” đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ mới. Nghiêm trị các hành vi tiêu cực trong công tác cán bộ, nhất là việc tiếp tay cho chạy chức, chạy quyền. Coi trọng và tăng cường công tác kiểm tra, giám sát công tác cán bộ ở các cấp, các ngành; kiểm soát chặt chẽ việc thực hiện quy trình công tác cán bộ. Kịp thời sơ kết, tổng kết các chỉ thị, nghị quyết, quy định, quy chế và những chủ trương thí điểm, mô hình mới, cách làm hay, sáng tạo, hiệu quả; nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học, xây dựng và phát triển lý luận về công tác tổ chức, cán bộ.

Tám là, đảm bảo các nguyên tắc.

Trong công tác cán bộ phải thực hiện nghiêm nguyên tắc cơ bản, nguyên tắc bao trùm và xuyên suốt - nguyên tắc tập trung dân chủ; nguyên tắc tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách và phân công, phân nhiệm rõ về thẩm quyền, trách nhiệm đối với từng cá nhân thành viên lãnh đạo, thậm chí đến từng người trong bộ máy cơ quan, đơn vị, địa phương; xác định rõ mối quan hệ giữa thẩm quyền với trách nhiệm của từng người đến từng công việc...

Chín là, bản thân cán bộ, nhất là cán bộ cấp chiến lược, người đứng đầu phải thực sự nêu gương và cần có cơ chế giải quyết vấn đề trách nhiệm và chế tài xử lý nghiêm minh khi để xảy ra tham nhũng, tiêu cực, mâu thuẫn nội bộ trong tổ chức, cơ quan, đơn vị, địa phương mình quản lý, phụ trách.

Vấn đề này đòi hỏi cán bộ, nhất là cán bộ cấp chiến lược, người đứng đầu giải quyết công việc chung, nhất là trong công tác cán bộ, phải công tâm, khách quan, công khai, minh bạch, thực sự không bị ảnh hưởng bởi quan hệ, tiền tệ, hậu duệ, không cảm tính... Như vậy, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền,

cơ quan, đơn vị, địa phương cần có tư chất, uy tín, nhân cách, phong cách và phương pháp làm việc khoa học, công tâm, khách quan, trong sáng. Phải xác định rõ mối quan hệ giữa các tiêu chí cần và đủ trong hệ giá trị mà người đứng đầu cần phải có.

Mười là, xác định thẩm quyền, trách nhiệm đánh giá cán bộ một cách tổng thể, đa diện, nhiều góc cạnh trên phương diện tổ chức thực tiễn việc thực thi thẩm quyền, trách nhiệm của cán bộ, nhất là cấp chiến lược, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, cơ quan, đơn vị, địa phương.

Xét trong mối quan hệ với tập thể lãnh đạo và với tập thể cơ quan, đơn vị, địa phương; mối quan hệ giữa cái chung và cái riêng, giữa cá nhân và tập thể, giữa tập thể với tập thể, hiện nay còn không ít những bất cập, những mâu thuẫn. Đó là về tiêu chí đánh giá, phương pháp phân loại và xếp loại cán bộ, nhất là cấp chiến lược, người đứng đầu; về tập thể, cơ quan, đơn vị; về cơ chế vận hành; về những điều kiện cần và đủ; về chế độ giám sát, kiểm tra một cách thống nhất; về chính sách, chế độ; về đào tạo, bồi dưỡng; về cơ chế phát hiện, tuyển chọn và sử dụng... liên quan tới và đối với cán bộ, nhất là cấp chiến lược, người đứng đầu trong việc thực thi thẩm quyền gắn chặt với trách nhiệm của họ xét trong mối quan hệ tương tác, đa chiều với tập thể, cơ quan, đơn vị, địa phương; giữa người đứng đầu cấp ủy với người đứng đầu chính quyền, giữa tập thể với tập thể, cơ quan, đơn vị với cơ quan, đơn vị cùng cấp hay cấp trên với cấp dưới... Tình trạng thành tích thi của người đứng đầu, khuyết điểm thì thuộc tập thể đang diễn ra ở nhiều nơi, nên khi có tham nhũng xảy ra khó xử lý được trách nhiệm của người đứng đầu, thậm chí không quy được trách nhiệm để xảy ra thuộc về ai...

Mười một là, các cấp ủy, tổ chức đảng, ủy ban kiểm tra các cấp tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, giám sát để nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng đối với công tác cán bộ, kiểm soát quyền lực.

Tổ chức tốt việc tiếp nhận, thu thập và giải quyết đơn thư tố cáo dấu hiệu tha hóa quyền lực, nhất là lạm quyền, lộng quyền, lợi dụng quyền lực. Khuyến khích sự tham gia và phát huy vai trò của Nhân dân, các tổ chức chính trị - xã hội và các phương tiện thông tin đại

chúng trong phát hiện dấu hiệu tha hóa quyền lực để tiến hành công tác kiểm tra. Ủy ban Kiểm tra Trung ương và ủy ban kiểm tra các cấp chủ động phối hợp với các tổ chức đảng, cơ quan liên quan thực hiện tốt việc giải quyết tố cáo trong Đảng theo quy định của Đảng và Quy định số 69-QĐ/TW ngày 06/7/2022 của Bộ Chính trị khóa XIII về kỷ luật tổ chức đảng, đảng viên vi phạm...

Tăng cường và đổi mới công tác kiểm tra, giám sát của ủy ban kiểm tra các cấp đối với việc phòng, chống sự tha hóa quyền lực, tham nhũng, tiêu cực, “lợi ích nhóm”. Nâng cao nhận thức, đổi mới nội dung, phương thức và quy trình thực hiện công tác kiểm tra, giám sát của Ủy ban kiểm tra các cấp, chú trọng tập trung vào kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm, coi đây thực sự là nhiệm vụ trọng tâm, biện pháp hiệu quả trong đấu tranh phòng, chống sự tha hóa quyền lực, tham nhũng, tiêu cực, “lợi ích nhóm”. Đồng thời, cần tăng cường sự phối hợp giữa Ủy ban kiểm tra các cấp với các cơ quan có liên quan trong thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật Đảng. Trước hết, cần xây dựng và hoàn thiện các quy chế phối hợp có tính định hướng, thống nhất trong thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật Đảng phù hợp với thực tiễn và chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mỗi tổ chức; tiếp theo, cần xây dựng và hoàn thiện cơ chế phối hợp giám sát trong Đảng với giám sát của Quốc hội, của các tổ chức nhà nước, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân theo hướng vừa phối hợp ngang cấp, vừa phối hợp giữa cấp trên với cấp dưới để khắc phục tình trạng chồng chéo, trùng lặp trong việc thực hiện công tác giám sát của mỗi tổ chức. Đổi mới, sáng tạo công tác phối hợp tuyên truyền về công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật Đảng nói chung, về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật Đảng đối với kiểm soát quyền lực nói riêng./

Ghi chú:

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 5, Nxb CTQG-ST, H. 2011, tr.309.

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI*, Nxb CTQG-ST, H.2012, tr.22-23.